

PROGRAM DELOVANJA ZDRUŽENJA UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA SLOVENIJE V SMUČARSKI SEZONI 2023/24

Program delovanja ZUTS Slovenije bo tudi v prihajajoči smučarski sezoni usmerjen v uresničevanje smernic in ciljev, postavljenih ob začetku mandata 2022 do 2026. Pred nami je težko obdobje, a tega smo resnici na ljubo že vajeni. Smo optimisti, hkrati pa pripravljeni na vse. Delovanje ZUTS Slovenije bo v naslednjih štirih letih temeljilo na dosedanjih in 10 postavljenih ciljnih našega delovanja. Ti so strnjeni in vsebinsko konkretizirani v nadaljevanju:

1. STROKOVNO DELO NA VSEH RAVNEH ŠPORTNEGA UDEJSTVOVANJA;

- ✚ **Rekreativna raven za potrebe množičnega športa in športa v šolah;** Nadgradnjo preteklosti vidimo predvsem na animacijsko rekreativni ravni, ki bi morala potekati v tesnejši povezanosti z vsemi institucijami vzgoje in izobraževanja. Pomemben premik je potrebno doseči na lokalni ravni v povezavi OO-ZUTS z vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami ter drugimi institucijami vzgoje in izobraževanja. Eden od pomembnih korakov se je pokazal že v preteklosti z uvedbo strokovnega naziva »Učitelj pripravnik«, h kateremu lahko pristopajo kandidati od 16. leta naprej.
- ✚ **Tekmovalna raven za potrebe tekmovalnega športa;** V tem pogledu moramo nadaljevati z aktivnim sodelovanjem in z implementacijo kadrov ZUTS v strukture disciplin SZS (aktivno delo v strokovnih svetih idr.). Ključna težava, s katero se spoprijemamo že dalj časa je pomanjkanje trenerjev in ustrezno prilagojena organizacija in izvedba programov usposabljanja za trenerske nazive. Še naprej bo sodelovanje ZUTS-a s panogami temeljilo na skupnem določanju vsebin za licenčne seminarje za trenerje, na sodelovanju s SLO DEMO TEAM-om pri vadbi elementov tekmovalne tehnike in drugih segmentih sodelovanja.
- ✚ **Delo z invalidi in z ljudmi s posebnimi potrebami:** sodelovanje z Zvezo za šport invalidov Slovenije – Paralimpijskim komitejem Slovenije, Zvezo slepih in slabovidnih bomo nadaljevali z izvedbo tečajev za pridobitev strokovne usposobljenosti Strokovni delavec 1 - Učitelj paraolimpijskega smučanja. S pridobitvijo uradnih certifikatov za delo z ljudmi s posebnimi potrebami bodo članice Nacionalne šole smučanja ZUTS Slovenije s svojimi usposobljenimi učitelji opravičene za pridobitev uradnega certifikata za delo z ljudmi s posebnimi potrebami. Na tej ravni želimo tudi v bodoče povečati število za omenjeno področje kompetentnih kadrov, naša še večja želja pa je na smuči spraviti čim večje število invalidov in smučarjev s posebnimi potrebami.
- ✚ **Delovanje Združenja Nacionalne šole smučanja;** v preteklih letih smo naredili kar nekaj korakov naprej v delovanju združenja Nacionalne šole smučanja. Trenutno je v združenju aktivno delujočih 17 članic, ki pretežno delujejo na naših, nekatere pa tudi tujih smučiščih. V okviru partnerstva na projektu Ski Easy bo tudi v prihajajoči sezoni na razpolago 40 kompletov otroških smuči, smučarskih čevljev in palic, s katerimi bodo v sodelovanju z

lokalnimi šolami lahko sodelovale članice Nacionalne šole smučanja. Pomemben segment delovanja Združenja šol smučanja bo v prihodnje namenjen **promociji in zaščiti kakovosti dela na terenu**. Pomembni koraki se morajo zgoditi glede pojavnosti znaka Nacionalna šola smučanja Slovenije (velike table pred vhodom v šolo, zastave, našitki na bundah učiteljev), prav tako pa bo vzpostavljeno aktivno delovanje na socialnih omrežjih (FB stran, IG profil...). S promocijo znaka kvalitete in različnimi aktivnostmi na področju spremembe zakonodaje (Zakon o varnosti na smučiščih...) moramo v čim večji meri omejiti t.im. delo na črno ter druge nezakonite olike poučevanja smučanja.

2. NOVA STROKOVNA LITERATURA

- ✚ **Posodobljen učni načrt Šole alpskega smučanja** bo pripravljen v pisni obliki in na naših spletnih kanalih (spletna stran SZS-ZUTS, SLO DEMO TEAM Youtube kanal, idr.). Navedene vsebine bodo dostopne preko vseh sodobnih telekomunikacijskih naprav.
- ✚ **Gradiva uradne šole smučanja prostega sloga, teka na smučeh, deskanja na snegu in nordijske hoje** ostajajo izziv še za naprej.

3. TEČAJI USPOSABLJANJA IN MOŽNOSTI PRIDOBIVANJA STROKOVNIH NAZIVOV

- ✚ **Tečaji usposabljanja in možnosti pridobivanja strokovnih nazivov;** Skladno z že narejenimi koraki vsebine programov SD-1, SD-2 ter ostalih internih programov ZUTS Slovenije ostajajo enaki.

Stopnja	...od 2019...
Interno	UASMO
Interno	Učitelj pripravnik
I.	Učitelj smučanja
Interno	Modul Trener
Interno	Modul Smučarski vodnik
II.	Učitelj/Trener smučanja
Interno	Modul Trener PRO

Enak ostaja tudi organizacijski vidik tečajev usposabljanja, kar pomeni, da bodo izvajalke tečajev na prvi stopnji še naprej OO-ZUTS, na drugi stopnji pa ZUTS Slovenije. Skladno s strategijo razvoja strokovnega dela bomo tudi v bodoče delali na uveljavitvi novo sprejetega programa SD-1 - Učitelj paraolimpijskega smučanja, Učitelj pripravnik, idr.

- ✚ **Usposabljanje trenerjev in povečanje baze trenerjev;** Eden temeljnih ciljev naslednjega mandatnega obdobja je povečanje baze trenerjev. V tem pogledu se morajo ključni koraki zgoditi na lokalni ravni (klubi, društva), na nivoju SZS pa moramo poskrbeti, da bodo tečaji za pridobivanje trenerskih nazivov prilagojeni realnim možnostim, da se bo v prihodnosti za trenersko delo odločalo večje število mladih.

- ✚ **Splošne teoretične vsebine** bodo skladno z Zakonom o športu in Pravili o usposabljanju strokovnih delavcev v športu še naprej lahko organizirane in izvedene na nivoju NPŠZ.
- ✚ **Praksa;** Pri tečajih usposabljanja v okviru večine komisij je še vedno prisoten nekoliko mačehovski odnos pri opravljanju obvezne prakse. Slednje bo še naprej možno opravljati v okviru OO-ZUTS in članic Združenja nacionalnih šol, pri čemer bo odgovornost licenciranih mentorjev na praksi morala biti večja. S tem namenom bomo uvedli poseben sistem **centralnega vodenja evidence** opravljanja prakse slehernega tečajnika.
- ✚ **Izvedbo tečajev za tuje govoreče kandidate** poleg Italije poskušamo razširiti tudi na nekatere druge države (Velika Britanija, BIH, Srbija...).
- ✚ **Izvedba prilagojenih programov usposabljanja za študente Fakultete za šport in študente drugih visokošolskih institucij s študijskimi programi področja športa;** glede na znane zaplete pri izvajanju tečajev usposabljanja za študente FŠ, smo že v preteklih sezonah poiskali najboljšo možnost za prilagojeno izvajanje programov usposabljanja na področju alpskega smučanja. To bo še naprej skladno z medinstitucionalnimi dogovori potekalo vzporedno z izvedbo praktičnega dela predmetov za študente omenjenih visokošolskih zavodov.

4. LICENCIRANJE

- ✚ Licenčni seminarji za **pridobitev licenc ZUTS** ostajajo v domeni OO-ZUTS, izvedeni pa morajo biti skladno s postavljenimi pravili in v navezi z regijskimi vodji.
- ✚ **Obeta se večja sprememba pri licencah IVSI** in do začetka smučarske sezone bomo morali celoten sistem podeljevanja licenc IVSI prilagoditi novo uvedenemu sistemu na mednarodni ravni.
- ✚ **Digitalna prijava in vodenje evidenc na licenčnih seminarjih;** zaradi boljše preglednosti, pa tudi varčnosti na drugi strani, želimo prijave, kot tudi vodenje dokumentacije na licenčnih seminarjih prenesti v digitalno obliko.
- ✚ Pri izbiri vsebin za **pridobitev licence ISIA** bomo še naprej izhajali iz potreb terena in širjenju baze potrebnih znanj najvišje strokovno usposobljenih strokovnih kadrov. Pri pogojih za pridobitev licence ISIA smo v preteklosti šli zelo nasproti vsem novim kandidatom, ki lahko do omenjene licence pridejo že z začetkom prihajajoče smučarske sezoni. Še naprej bo poskrbljeno za možnost pridobivanja ISIA licenc za vse, ki v tujini delajo kot profesionalci.
- ✚ **Organizacija in izvedba licenčnih seminarjev za trenerje** bo še naprej potekala v tesni povezavi s strokovnimi sveti posameznih disciplin in v terminih, ki bodo najprimernejši glede na obveznosti trenerjev.
- ✚ **Športni pedagogi** imajo po »ZOsn in ZOFVI« poklicno kompetenco za vodenje skupin na snegu v okviru šol in zavodov, kjer so zaposleni. Zavzemali se bomo, da v sodelovanju z ustreznimi institucijami dosežemo in

vzpostavimo najbolj smiseln način obnavljanja in posodabljanja smučarskih znanj športnih pedagogov.

5. DEMONSTRATORSKE VRSTE IN DRŽAVNA IZPITNA KOMISIJA

✚ **SLO DEMO TEAM-a** v okviru vseh komisij ZUTS Slovenije ostaja podoben dosedanjemu, sprememba, ki jo uvajamo z letošnjim letom pa je, da bo SLO DEMO TEAM alpskega smučanja deloval v sestavi 10 demonstratorjev, ob njih pa bo deloval še razširjeni del ekipe. Še naprej si bomo prizadevali za:

- skrb za nadaljnjo aktivacijo bivših članov SLO DEMO TEAM-a v SLO DEMO TEAM-u in drugih organih ZUTS (npr. pomoč pri pripravah, medijska prisotnost, marketing...),
- skrb za podmladek predvsem iz baze bivših tekmovalk in tekmovalcev, ki bi bili pripravljeni delovati v SLO DEMO TEAM-u,
- iskanje možnosti za obojestransko ugodnejša pogodbeno razmerja med ZUTS Slovenije in člani SLO DEMO TEAM-a (dvig dnevne tarife demonstratorjev, članov DIK in ostalih sodelavcev skladno z danimi možnostmi, nagrada za poseben prispevek posameznikov oz. skupine...),
- povezovanje z najboljšimi opremljevalci in zagotavljanje najboljše opreme za delo v ekstremnih razmerah...

6. SODELOVANJE V MEDNARODNIH PROJEKTIH IN ZDRUŽENJIH

✚ **Mednarodni Erasmus+ Projekt »Ski Easy«**; se s koncem leta 2023 zaključuje. Zaključno srečanje bo potekalo decembra v sklopu predsezonskega ISIA seminarja v enem od partnerskih centrov ZUTS Slovenije.

✚ **EU direktiva »C.T.T.«** in aktivnosti, vezane na organizacijo in izvedbo:

- Tehničnih VSL testov (Kranjska Gora ali Stari Vrh) in
- Testov varnosti v gorah (Vogel, Zermatt...).

✚ **ISIA in IAESS (IVSS)**; ohranjanje pomembnih pozicij v mednarodnih vodstvenih organih ISIA (Sandi Murovec) in IAESS (dr. Rado Pišot).

✚ sodelovanje z državami, v katerih večinoma poučujejo naši učitelji smučanja: posebna usmerjenost k podaljšanju sporazuma z FJK ter razširitev le-tega na vse dežele **Italije** (možnost učenja z licenco IVSI),

✚ **Sodelovanje t.im. kalibratorjev na tehničnih VSL testih v tujini**; ZUTS Slovenije ima dva mednarodno kompetentna postavljalca časa na tehničnih VSL testih. Že v letošnji sezoni smo kot postavljalci časa bili prisotni v Italiji in Franciji. Na omenjenih tehničnih testih bomo prisostvovali tudi v prihodnje.

✚ Aktivna vloga pri organizaciji naslednjega **SPE Balkan ski kongresa, ki bo potekal na Rogli (marec, 2024)**.

7. PRIZADEVANJA K SPREMEMBAM ZAKONA O ŠPORTU IN DRUGIH PODZAKONSKIH AKTOV

- ✚ **Vloga svetovalca pravne stroke** (Franc Rojko) bo zagotovo tudi v prihodnje za naše delo zelo pomembna.
- ✚ **Zakon o športu** se mora čim prej spremeniti v delu, ki je vezan na usposabljanje strokovnih kadrov. Določeni deli Zakona, kot tudi nekaterih podzakonskih aktov so škodljivi za razvoj športa (npr. pristop na usposabljanje z dopolnjenim 18. letom, namensko izključevanje licenciranja v športu...idr.).
- ✚ **Posodobitve Pravilnika o usposabljanju strokovnih delavcev v športu in digitalizacija prijav in vodenja dokumentacije na tečajih usposabljanja:** Pravilnik o usposabljanju strokovnih delavcev v športu se mora spremeniti:
 - v delu, ki predvideva minimalno starost za vključitev v strokovno usposabljanje v športu,
 - v delu določanja pravil vodenja dokumentacije tečajev usposabljanja, pri čemer je nujna uvedba ustrezne aplikacije, ki bo znatno olajšala delo organizatorjem tečajev za pridobitev strokovnih nazivov. Z racionalizacijo vodenja dokumentacije (od prijave do zaključka tečaja, vključno z urejeno izpitno dokumentacijo) bo dosežena precej večja stopnja varčnosti v potrošnji papirja, celotna organizacija tečajev usposabljanja pa bo neprimerljivo lažja in bistveno bolj pregledna in
 - v delu, ki je vezan na izpolnjevanje pogojev za napredovanje izobraženih strokovnih delavcev v športu. Po starem Pravilniku napredovanje izobraženih strokovnih delavcev v športu potekalo na način, kot je to še vedno urejeno za športne pedagoge. S sprejetjem novih Pravil pa so bili izobraženi strokovni delavci v športu iz sistema napredovanja izvzeti. Ker je izobraženim strokovnim delavcem v športu s tem bil onemogočen morebiten prehod v delo v vzgoji in izobraževanju, je to v prihodnosti potrebno spremeniti.
- ✚ **Programi usposabljanja;** Minimalna dopolnitev sprejetih programov usposabljanja SD-1 in SD-2 v delu, ki je vezan na prisotnost tečajnikov (80%). Razlogi za to so v bistvenem olajšanju organizacije in izvedbe tečajev usposabljanja pod okriljem E.S.S.
- ✚ **Zakon o varnosti na smučiščih;** glede na izkušnje in zagotavljanja večje varnosti na smučiščih, bi bilo potrebno vložiti več navora za povečanje nadzora na smučiščih. S trenutnimi kompetencami, ki jih imajo nadzorniki, so napram kršiteljem in potencialnim povzročiteljem nesreč,

smučišča dokaj nemočna. S pomočjo Ministrstva za gospodarstvo bi poklic Učitelja smučanja v povezavi s turizmom še bolje umestili v naš prostor.

- ✚ Kljub dejstvu, da je s članstvom strokovnih kadrov v SLOSKI KLUB-u že deloma urejeno tudi zavarovanje ravnanja vsakega posameznika na smučišču, se poraja **problem zavarovanja odgovornosti** pri vodenju in učenju skupin na snegu. V tem pogledu bo potrebno našim učiteljem ponuditi še boljše zavarovanje, saj je to tudi eden od ključnih pogojev za delov tujini.

8. PROMOCIJA SMUČARSKEGA ŠPORTA

Pri promociji smučarskega športa bodo v naslednjem mandatnem obdobju prioritete aktivnosti, ki so se v preteklosti v našem prostoru in času, upoštevajoč dano situacijo, pokazale kot učinkovite. Zato so v nadaljevanju navedena naslednja področja:

- ✚ **SLO DEMO TEAM Facebook stran;** v javnosti smo na FB omrežju že pomembno prisotni:
 - SLO DEMO TEAM; Komisija za alpsko smučanje,
 - SLOSKI NORDIC DEMO TEAM; Komisija za tek na smučeh,
 - SLOSKI GUIDE SLOVENIA; Komisija za smučanje izven urejenega prostora...
- ✚ **SLO DEMO TEAM YOUTUBE kanal;** na našem YouTube kanalu je zabeležen vse večji obisk in število ogledov.
- ✚ V prihodnosti bo potrebno bolj opredeliti tudi **vlogo naših veteranov (Borovcev)**, ki se že vrsto let redno dobivajo na jesenskih srečanjih v Kranjski Gori. V prihodnje želimo, da se nam (ponovno) pridružijo in (ponovno) postanejo naši člani, kar bo posledično še dodatno okrepilo našo pomoč pri lažji in pestrejši izvedbi njihovih vsakoletnih srečanj. Morda na tem mestu ni odveč poudariti, da so med Borovce vabljeni vsi učitelji smučanja nad 50 let.

9. OPTIMIZACIJA DELOVANJA PISARNE ZUTS IN ISKANJE DODATNIH VIROV FINANCIRANJA

- ✚ Skladno s strategijo delovanja SZS bo potrebno v prihajajočem obdobju še bolj **optimizirati delo pisarne ZUTS Slovenije**. Obseg del in nalog zaposlenih bo moral v prihodnje biti razporejen na način, ki bo omogočal najboljšo komunikacijo in učinkovitost sodelovanja med vsemi deležniki.
- ✚ **Krepitev ponudbe dogodkov s strokovnimi smučarskimi vsebinami;** v tem pogledu moramo v prihodnosti narediti še kakšen korak naprej. Dobro dodelanemu sistemu strokovnega usposabljanja in licenciranja, kar je naša osnovna dejavnost, moramo v nove možnosti na trgu iskati preko naslednjih možnosti oz. ponudbe:
 - strokovno zabavnih dogodkov za poslovne partnerje (smučanje z demonstratorji, kratka predavanja in večerno druženje),

- predstavitev vsebin vseh oblik smučarskega športa, ki so dostopne širšemu krogu uporabnikov (npr. informativni tečaji teka na smučeh, smučanja izven urejenega prostora, deskanja na snegu, idr.)...
- ✚ **Širitev naše dejavnosti na tuje trge v sodelovanju s SPIRIT Slovenija;**
 - aktivna prisotnost na največjem VB sejmu s smučarskimi vsebinami; National Snow Show, Birmingham (oktober 2023).

10. SODELOVANJE Z RAZLIČNIMI INŠTITUCIJAMI

- ✚ **Sodelovanje z različnimi institucijami** ostaja pomemben del našega delovanja. V tem pogledu med najpomembnejše sodijo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za notranje zadeve, Znanstveno raziskovalno središče v Kopru, Inšpektorat za šport v sodelovanju s Tržnim inšpektoratom in drugimi, ki so tako ali drugače povezani z našim delom.
- ✚ **Slovenska vojska;** Za pripadnike SV bomo na področju alpskega smučanja, teka na smučeh in deskanja na snegu tudi v bodoče izvajali tečaje usposabljanja, licenčne seminarje in pomoč pri izvajanju zimovanja za otroke pripadnikov SV na Pokljuki.
- ✚ **Usposabljanje nadzornikov;** Predvsem iz razlogov varnosti in slabega opravljanja nadzorniškega dela na naših smučiščih, si bomo v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve (MNZ) prizadevali k boljši kakovosti organizacije in izvedbe programov usposabljanja nadzornikov na smučišču.

V preteklih smučarskih sezonah smo se lahko prepričali, da je poklic učitelja smučanja postal eden bolj iskanih. Zaradi izjemno velikega povpraševanja, ki je posledica razmer v času epidemiološke krize, smo bili pogosto postavljeni v situacijo pomanjkanja strokovnega kadra. Slednje nam mora predstavljati največji motiv, da v strokovno usposabljanje vložimo še več truda in s tem pridobimo še večje število novih učiteljev in trenerjev smučanja. Zavedamo se, da zastavljenih ciljev ne moremo uresničiti brez konstruktivnega sodelovanja in podpore vseh, ki se na terenu aktivno trudijo, da v naše vrste prihajajo najboljši učitelji in trenerji smučanja.

dr. Blaž Lešnik, predsednik ZUTS Slovenije

v Ljubljani, 13. junij 2023